



Seat No. : _____

TQ-109

B.A. Sem.-III

May-2013

History (EC-I-201)

(History of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના શાસનતંત્રની સમીક્ષા કરો. ૭
- અથવા**
- કંપની સરકારની મહેસૂલ વ્યવસ્થાનો ખ્યાલ આપો.
- (બ) ૧૮૫૭ના વિપ્લવ માટે જવાબદાર પરિબળો વર્ણવો. ૭
- અથવા**
- ૧૮૫૭ના વિપ્લવનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
૨. (અ) વાઈસરોય લિટનની ગૃહનીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૭
- અથવા**
- વાઈસરોય રિપનના સુધારાઓનું પરીક્ષણ કરો.
- (બ) વાઈસરોય કર્ઝનની આંતરિક નીતિ સમજાવો. ૭
- અથવા**
- બ્રહ્મોસમાજ તથા થિયોસોફિકલ સમાજનું ૧૮મી સદીનાં સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા આંદોલન ક્ષેત્રે રહેલ પ્રદાન જણાવો.
૩. ટૂંકનોંધ તૈયાર કરો : (કોઈપણ ચાર) ૧૬
- (અ) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની કાનૂન-વ્યવસ્થા
- (બ) ૧૮૫૭ના વિપ્લવમાં નેતૃત્વ
- (ક) ઈલ્બર્ટ બીલ
- (ડ) બંગાળના ભાગલા
- (ઈ) રામકૃષ્ણ મિશન

૪. એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો :

૧૨

- (૧) જી.બી. મેલેસનના ગ્રંથો કયા દેશની ભારતીય વસાહતોની માહિતી આપે છે ?
- (૨) ૧૮૫૭નો મુક્તિ સંગ્રામ ગ્રંથના લેખકનું નામ જણાવો.
- (૩) ગ.જ. બેન્ટિકનો ભારતમાંનો વહીવટકાળ દર્શાવો.
- (૪) ગ.જ. ડેલ્હાઉસીએ યુદ્ધો દ્વારા ખાલસા કરેલ બે રાજ્યોનાં નામ આપો.
- (૫) વર્નાક્યૂલર પ્રેસ એક્ટ કોના વહીવટકાળમાં પસાર થયો હતો ?
- (૬) પ્રાર્થના સમાજની સ્થાપના ક્યાં અને ક્યારે થઈ હતી ?

૫. (અ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

૭

- (૧) 'રિપોર્ટ ઓન પોર્ટુગીઝ રેકોર્ડ્સ'ના લેખક _____ છે.
- (૨) ઈ.સ. ૧૭૭૩ના કાયદા અનુસાર _____ને ભારતનો પ્રથમ ગ.જ. બનાવવામાં આવ્યો.
- (૩) બ્રિટિશ હિંદમાં સ્ત્રી બાળહત્યા પ્રતિબંધનો યશ _____ને ફાળો જાય છે.
- (૪) નાગપુરના રાજવી _____નું અવસાન (૧૮૫૩માં) થતાં તે ખાલસા કરાયું.
- (૫) કોલકાતા પાસેના _____ મુકામે ૧૮૨૪માં દેશી સિપાહીઓએ વિદ્રોહ કર્યો.
- (૬) _____એ રાણી વિક્ટોરિયાના માનમાં 'દિલ્હી દરબાર'નું આયોજન કર્યું.
- (૭) દેવેન્દ્રનાથ ઠાકુરે બ્રહ્મસમાજની _____ પત્રિકા શરૂ કરી.

(બ) વિભાગ-Iની વિગતને વિભાગ-IIની વિગત સાથે જોડીને સાચાં જોડકાં ગોઠવો.

૭

વિભાગ - I

વિભાગ - II

- | | |
|------------------|---------------------------------------|
| (a) ઈ.સ. ૧૮૪૨ | (i) બટેવિયા |
| (b) ઈ.સ. ૧૮૫૩ | (ii) ફિરંગી |
| (c) પોર્ટુગીઝ | (iii) ગ.જ. એટનબરો |
| (d) ડચ | (iv) ઝાંસી ખાલસા |
| (e) એમ.જી. રાનડે | (v) દ્વિતીય અફઘાન યુદ્ધની સમાપ્તિ |
| (f) વા. રિપન | (vi) કોલકાતા યુનિવર્સિટી એક્ટ |
| (g) વા. કર્ઝન | (vii) ડેક્કન એજ્યુ. સોસાયટીની સ્થાપના |

Seat No. : _____

TQ-109

B.A. Sem.-III

May-2013

History (EC-I-201)

(History of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Figures to the right indicates marks.

1. (a) Review the Administrative System of East India Company. 7

OR

Give an idea about Revenue System under Company's Rule.

- (b) Describe the factors responsible of the Revolt of 1857. 7

OR

Clarify the nature of the Revolt of 1857.

2. (a) Evaluate the internal policy of Viceroy Lytton. 7

OR

Examine the reforms of Viceroy Rippon.

- (b) Explain the internal policy of Viceroy Curzon. 7

OR

Narrate the contribution given by 'Brahmo Samaj' and 'Theosophical Society' in socio-religious movement of 19th century.

3. Write short notes (any **four**) : 16

(a) Judiciary System under Company's rule.

(b) Leadership in the Revolt of 1857.

(c) Elbert Bill

(d) Partition of Bengal

(e) Ramakrishna Mission

4. Write answers in **one** or **two** sentences : 12
- (a) The books of G.B. Malleson produce information of which country's Indian inhabitation ?
 - (b) State the author's name of the book 'War of Independence of 1857'.
 - (c) Write the Administrative Period of Governor Gen. Bentinck.
 - (d) Name the two States merged by Dalhousie by the way of War.
 - (e) Who had passed 'Vernacular Press Act' ?
 - (f) When and where was 'Prarthna Samaj' established ?

5. (a) Fill up the blanks : 7
- (1) The writer of 'Report on the Portuguese Records' is _____.
 - (2) _____ was appointed as a First Governor General of India according to the Act of 1773 A.D.
 - (3) To _____ does the credit go of female child killing under British India.
 - (4) After the death (in 1853) of the King _____ of Nagpur, the State was merged.
 - (5) At _____ near Kolkata (1824) the Sepoy Revolt took place.
 - (6) _____ has arranged Delhi Darbar to give honour to Queen Victoria.
 - (7) Devendra Nath Thakur has published _____ Patrika for Brahma Samaj.
- (b) Match the List – I with the II and prepare correct pairs : 7

- | List – I | List – II |
|--------------------|--|
| (a) 1842 A.D. | (i) Batevia |
| (b) 1853 A.D. | (ii) Firangi |
| (c) Portuguese | (iii) Governor General Attenborough |
| (d) Dutch | (iv) Merger of Jhansi State |
| (e) M.G. Ranade | (v) End of II nd Afghan War |
| (f) Viceroy Rippon | (vi) Kolkata University Act |
| (g) Viceroy Curzon | (vii) Establishment of Deccan Edu. Society |
-